

ҚҰҚЫҚ ҚОРҒАУ ОРҒАҢДАРЫНЫҢ БОЛАШАҚ МАМАҢДАРЫН КӘСІБИ-ТӘРБИЕЛІККЕ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Әлемдік білім беру кеңістігінде бәсекеге қабілетті және экономиканы индустриялық-инновациялық дамытудың қазіргі заманғы талаптарына жауап беретін тиімділігі жоғары білім беру жүйесін қалыптастыру мақсаты ел Президентінің жыл сайынғы Қазақстан халқына Жолдауларында үнемі қойылып келеді.

Сол себепті бүгінгі күні Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің оқу орындары алдына әлеуметтік-этикалық, экономикалық және ұйымдастыру-басқарушылық, кәсіби құзыретті, сауатты құқық қорғау қызметкерлерін даярлау міндеті қойылып отыр. Өз қызметінің ерекшелігіне байланысты құқық қорғау саласы мамандарының кәсіби-тәрбиелікке қалыптастырудың өзіндік ерекшеліктері бар. Адам және азаматтық құқықтарын қорғау, құқық бұзудың алдын алу, заң және құқық тәртіптерін нығайту сияқты кәсіби қызметтің типтік міндеттерін іске асырумен қатар, құқық қорғау қызметі үлкен тәрбиелік функция атқарады. Тіптен, осы мамандықтың мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарында оның кәсіби қызметінің бір функциясы ретінде педагогикалық функция көрсетілген. Ал маманның өз функцияларын жеткілікті деңгейде орындауы кәсіби әрекетте жетістікті болудың кепілі. Құқық қорғау қызметі тыңдаушыларының кәсіби-тәрбиелікке қалыптастырудың педагогикалық шарты — оны қоғамның талабына сай даярлау. Мұның өзі оларды жаңа ғылыми-педагогикалық идеяларды шығармашылықпен қабылдай алатын, тәрбиенің теориясы мен әдістемесін игерген кәсіби-педагогикалық жүйесін жоғары деңгейін игерген маман ретінде даярлау мәселесін тудырады.

Патриоттық тәрбие педагогикалық тәрбие жүйесіне кіреді және оның басты мақсаты мамандардың Отанды қорғау міндеттерін шешуге қажет жоғары моральдық, педагогика-психологиялық және жауынгерлік қасиеттерді қалыптастыру болып табылады.

Құқық қорғау органдары мамандарының патриоттық тәрбиесінің негізгі міндеттері мыналар:

- тыңдаушыларға Отандық таным беру және Отан туралы мақтаныш сезімін, оның қасиетті шептерін қорғауда жеке басының жауапкершілігі сезімдерін ұялату;
- мамандарды патриоттық және ұлтжанды рухында тәрбиелеу;
- азаматтардың құқықтарын қорғауға және адалдыққа тәрбиелеу;
- ерлік, табандылық және өжеттілік секілді қасиеттерді қалыптастыру;
- кәсіби-тәрбиелікке қалыптастыру мен жетілдіру.

Кәсіби-тәрбиелікке қалыптастырудың ғылыми деңгейін көтеру іргелі ғылымдардың жаңалықтары негізінде жүзеге асырылады, сондықтан нақты мамандықтың қағидалары осы ғылымдардың заңдарына сүйенуі керек. Сонымен, кәсіби даярлық мазмұны, ең алдымен оның негізділігін білдіреді, яғни мамандардың жалпы ғылыми даярлығын жетілдіруді талап етеді.

Әлемде өркениеттердің даму процестері бүгінгі күннің сұранысына сай жаңа деңгейде жұмыс жасайтын, қазіргі заманның білімін игерген жаңа буын мамандарына қажеттіліктің өсіп отырғандығымен ершеленеді.

Алдыңғы қатарлы дамыған елдердің тәжірибесі көрсетіп отырғандай, халықтың нағыз құқықтық жағынан қорғалуына құқықтық сана мен құқықтық мәдениетті қалыптастыру арқылы жетуге болады, ал бұл саладағы алға ілгерілеу жаппай құқықтық сауаттылық арқылы ғана мүмкін болады, мұның өзі ғылым мен білім мәдениеттің маңызды салалары, адамды дамытудың, оның құқықтық-саяси әлеуетін қалыптастырудың күшті факторы ретінде әрекет етіп, жоғары деңгейдегі маман болуға қабілетті және болғысы келетін адамдарға білім мен тәрбие беру жолдарын ұйымдастыруды қайтадан ойластыру қажеттілігін туындатады.

Болашақ құқық қорғау қызметі мамандарын кәсіби-тәрбиелікке қалыптастырудың педагогикалық сапасын арттыруды қамтамасыз ету үшін мына мәселелердің шешімін табу керек:

жана ғылыми педагогикалық және психологиялық, этикалық білімдерді енгізу арқылы кәсіби білім берудің мазмұнын жетілдіру;

білікті ғалым-педагогтар мен практиктерді педагогикалық қызметке тарту;

мамандар мен тыңдаушыларды ынталандырудың тиімді жүйесін құру.

Сонымен, болашақ құқық қорғау қызметі тыңдаушыларының даярлығын үнемі жетілдіріп отырудың қажетті шарты Ішкі істер министрлігі оқу орындарынан шығатын маманның қоғамның талаптарына сәйкес келуі болып табылады. Қазіргі кезде қоғамдық-саяси ойлаудың қарқынды дамуы кәсіби білім беру жүйесінде үнемі жаңа идеяларды іздестіріп отыруды және оның үздіктерін тандап алуды міндеттейді. Сондықтан, қоғамдық қатынастар саласындағы жаңалықтар мамандарды оқыту мазмұнында көрініс табуы тиіс, ал кәсіби білім беру мазмұны қоғамның жаңару келешегіне сай жүзеге асырылуы тиіс.